

Alle nektet militærtjeneste. Min far, som var lensmann, kom inn til Furufjorden. Stemningen der inne var opprørsk. Min far fryktet ikke noe, det var jo militærnektet som skulle møte. Men plutselig smalt et skudd. Siden har jeg fått høre at karer som avfyrte skuddet, ikke var noen annen enn lensmannsbetjenten fra bygda!

Ivar Rivertz klukkler. Gutten som i fjorne år oppspilt lyttet til beretningen om det lumskt attentatforsøket mot hans far, er selv blitt gammellensmann nå. Har faktisk vært det i mer enn fem år, siden han ble sytti og nådde aldersgrensen. Gjennom 40 slitsomme og høyst omskiftelige år førte han familietradisjonen fra 1844 videre.

40 år, det er lang tjenestetid som lensmann. Spesielt i et slikt distrikt som Lyngen. Ikke bare fordi det er vidt og værhardt. Men også derfor at her møtes tre stammer, tre språk, tre folkelyner. Samer, kvener og ætlinger av bl. a. østerdøler har slett ikke alltid hatt de samme interesser. Det ligger i kortene at gammellensmannen må ha litt av hvert å berette, om han vil. Og Rivertz, nylig beateret med Kongens gull fordi 295 000 granplanter etter hvert er blitt skogs, er ikke av dem man behøver å be to ganger.

— Du har hørt om Manddals-affærene? Den første begynte med at herredskasserer Pedersen var der inne og skulle foreta utpanting. Så hadde manddalingene likegodt tatt ham i nakken og r — — nå, buksebaken og kastet ham ombord i skøyta han var kommet med! Så ble det berammet auksjoner, det var jo vanlig kost i de dager, en formalitet nærmest. Så skulle min fader holde auksjon, min søster Randi var med og skulle føre protokollen. Auksjonen gikk sin gang. Men plutselig, som lyn fra høre lettskyet himmel, står en kniv og dirrer i bordet, tvers gjennom protokollen!

Auksjonen sluttet brått. Auksjonarius, sekretær og herredskasserer kom ut. Der sto manddalsguttene og skulle ta dem. En av dem slo til gamlingen over skulderen med en gjerdestaur. Men den var heldigvis så råten at den gikk av.

Både herredskassereren og far var kraftige karer. Du vet der er en brattbakke nedover mot skolen. Der skulle manddalingene velte dem utfor. Det gikk ikke. Auksjonarius og følge kom seg ned til sjøen og skøyta igjen. Etterpå gikk det inn rapport, og det ble rettsesak. Som betjent fikk jeg ordre om å dra inn til Manddalen med stevningene. Men kona til A-bakken ville ikke ta imot den på mannens vegne. — Gjør hva f — — du vil! sa jeg, og tredje stevningen inn på en spiker på ytterveggen. — Der er den, i alle fall!

De 4—5 tiltalte ble dømt til 6 måneders fengsel. Saken gikk under navnet Pedersen, en guttunge oppe fra Storvollen. Han druknet forresten like etterpå.

Blokade og slagsmål

Men nå skal du høre om den andre Manddals-affæren. Den var nokså alvorlig den. Det var stor arbeidsledighet — og fattigdom. Manddalingene hadde bedt om å få nødsarbeid. Men ordføreren, Medby, svarte at nå skal vi påbegynne elfveforbygging i Manddalen, der får dere arbeid! Noe nødsarbeid får dere ikke!

Manddalingene ble forbannet. De

ville ikke vite av noen elfveforebygging! De slo opp plakater: Blokadewarsel!

Der kom folk fra bygdene i nabolaget. Blant andre en smed fra Olderdalen tvers over fjorden. Han hadde leid seg husrom hos en sønn av den store læstadianerpredikanten Erik Johnsen, Nikolai. Han hadde et etter forholdene stort hus. Der fikk de tilreisende kåfjordinger ligge på loftet.

Manddalingene så ikke med blide øyne på «blokadebryterne». En kveld kom de og prøvde å bryte seg inn gjennom taket. Men du vet det var torvtak, og torva var frosset til. Taket var ugjennomtrengelig.

Så prøvde de å ta veien opp loftstrappa. Men kåfjordingene verget oppgangen med staurer og jernspett. Manddalingene måtte trekke seg tilbake.

Jeg ble oppringt her på Lyngseidet. Dengang hadde Manddalen ingen vei-forbindelse. Jeg måtte bruke båt 12—15 kilometer. Johan Joramo på Samuelsberg fikk svar fra meg at jeg er der om en times tid, og da må du ha skyssesther klar.

Da jeg kom opp til «slagstedet», var det stilt der som i et gravkammer. Men det så ikke ut, vinduene var knust og dørene sundslått.

Noe som lignet et menneske oppdaget jeg ikke. Men så dukket det opp en unge. Jeg spurte: — Hvor er de der kåfjordingene? Her finnes jo ikke en levende sjel! Ungen svarte: — Du får se borte hos han Lille-Erik. Der er visst en kåfjording som har gjemt seg i kjelleren!

Jeg gikk til Lille-Erik og løftet på kjellerluka. Du skulle ha sett det ansiktet som stirret opp fra kjellerhullet! Det var mann som var redd, det! Smeden trodde at det var manddalingene som kom.

Selvsagt rapporterte jeg det som hadde foregått. Det førte til at alt det vi dengang kalte statspolitiet lå klar til å rykke nordover — samtlige helt ned til Bindalen.

Neste morgen dro vi igjen oppover fra Samuelsberg, i bitende kulde. Vel oppe gikk vi inn i smia for å varme oss. Da dukket formannen for arbeidsgjengen, Mathisen, opp og sa at du, vi får like godt slutte! — Vel, sa jeg, — gjør som dere vil. Da har ikke jeg mer å gjøre her.

Den uheldige landmåler

På veien nedover traff jeg på Aslak, en av manddalingenes anførere, — han hadde spilt samme rolle under den første affæren. Jeg arresterte ham. Vel nede på Samuelsberg ringte jeg politimesteren og sa at jeg har klart biffen! Ta det med ro, alt er i orden! Alt er stilt og rolig. Jeg har arrestert én mann. Vil du ha flere, skal jeg arrestere dem også! — Nei, nei, nei! Ikke flere! Jeg vil ikke ha flere manddalinge! svarte han. — Her er fullt av dem fra før!

Det hendte først i tredveårene.

Det skulle imidlertid følge en affære nummer tre. En stund etter krigen kom det en landmåler fra Setesdalen til bygda. Han skulle forberede en eventuell regulering og om-parsellering av de forskjellige brukenes mange jordteiger. Han forsto ikke manddalingene, som helst snakket samisk, og de forsto ikke ham. Den samme gjengen som opererte under affæren og to, syntes visst det var på tide å gjenoppfriske gamle kunster. De «toget» ham ned til sjøen og ombord i skøyta!

Fire ble tiltalt. I lagmannsretten ble

de frifunnet — på grunn av «rettsvillfarelse»!

På jakt etter reintyver

— Lensmannsdistriktet ditt var stort, Rivertz. Det må vel til tider ha vært anstrengende å ta vare på det?

— Anstrengende ja! Jeg husker engang — men den historien er helt annerledes. Den dreier seg om et reintyveri inne ved Goullasjavre.

En fjellsame var kommet ned med noen rein og rapporterte tyveriet. Dette var en lørdag. Søndag ettermiddag dro jeg herfra til Skibotn, kjørte de fire milene opp til Helligskogen, og gikk derfra opp til samene inne på vidda. I leiren levde jeg Herrens gode dager. Men reinen hadde dradd østover mot Goullas. Flokkene hadde blandet seg, og nå skulle samene begynne å skille dem. Jeg fulgte med dem helt til vi kom dit tyvene hadde slaktet 30 rein, like østfor Goullas. Eira bante over den tapte reinen. At de var hans, så han av hornene som var etterlatt.

Det var begynt å fryse på. Vi dro innover vidda. Snart kom vi over spor etter tyvene — «Skaravanka-finnene» spor. Jeg var sammen med to unge samer, og det var bitterlig kaldt. Nesten umulig å sove om natta. Ei bikkje lå bak ryggen min. Så lenge den holdt seg på plass, gikk det ennå an. Men så hoppet bikkja vekk og lot meg ligge igjen. Samene frøs, og jeg frøs.

Vi sto opp og begynte å gå — gikk hele natta for å holde oss varme. Omsider traff vi på formannen for samene der, han var oppnevnt av lappfogden. Han så ut som han tykte! Ikke hadde han kniv, og skjegget var han, og vann

hadde han sikkert ikke hatt i ansiktet på fjorten dager.

Jeg spurte hvor han Lauri er. Han er her, svarte han, han og Jon V. Ja, så traff jeg først den ene, og så den andre av de to mistenkte. Jeg forlangte at de skulle bli med meg ned av fjellet. — Nei, så f — —, vi går ikke ned! — Du skal, sa jeg.

På den tiden var det omtrent umulig å få kjøpt tobakk i Norge, på grunn av streik. Jeg hadde imidlertid fått fatt i noe svensk tobakk på Helligskogen. Hva annet kunne jeg gjøre enn å dele den med de mistenkte, Utsi og Valkapå?

— Men hvis vi blir med deg, lensmann, sa tyvene, — hvem skal da passe reinen vår? — Det gir jeg meg pokker i! svarte jeg. — Når dere oppfører dere slik som dere har gjort, må dere ta følgene selv! — Men de kan jo stjele reinen vår! — Javel. Men hvem har i såfall skyld i det?

De nektet fortsatt å bli med meg. Men i ryggsekken hadde jeg en gammel revolver med perlemorskjeft. Ammunisjon hadde jeg ikke. Mens vi kokte kaffe, rotet jeg fram den tomme revolveren mens samene så på. Sa ikke noe, stakk den bare i baklomma.

— Nå skal dere bli med! sa jeg da vi hadde drukket kaffen.

De ble med.

Godvenn med tyvene

Vi brukte seks timer på turen nedover. Vi kom ned over Skaidi til Birtavarre.

Jeg hadde ikke spist annet på hele turen enn tørket reinkjøtt. Og så hadde jeg drukket kaffe. Masser av svært kaffe, av den sorten som kan få et jernspett

Lensmann i tre

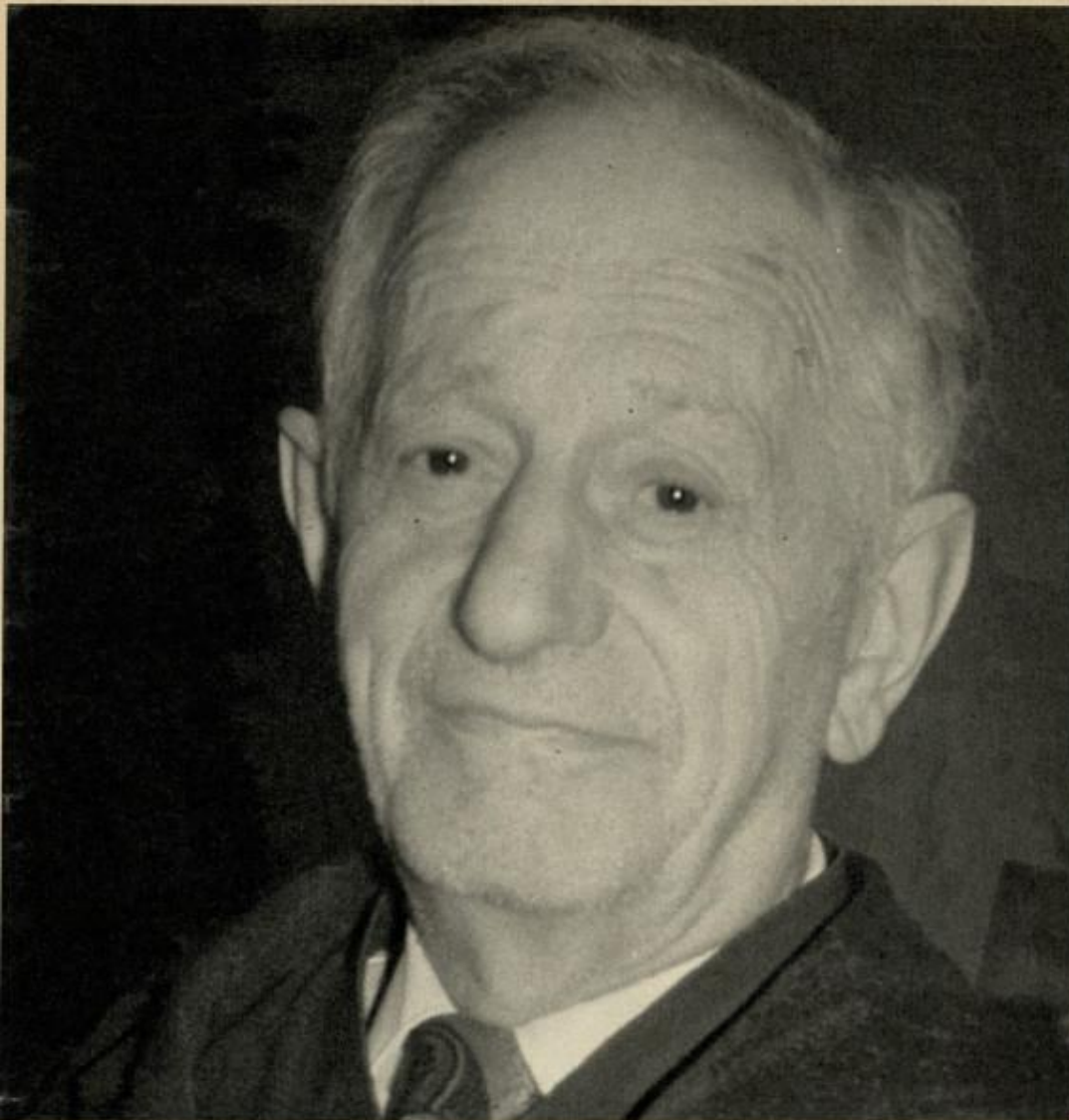
Tre stammer, tre språk, tre folkelyner møtes i Lyngen. Å være lensmann i dette store og vidstrakte distriktet byr på mange slags utfordringer.

Ivar Rivertz kan se tilbake på 40 års tjenestetid med mange dramatiske opplevelser og anstrengende tyvejakt inn over fjell og vidder.

Blokade, slagsmål, til og med regulært opprør mot øvrigheten har han måttet hanskes med — foruten jakt på reintyver og flyktningetransport under krigen.

Men ved siden av alt dette har han også fått tid til å plante 295 000 trær...

Av Idar Kristiansen

Ivar Rivertz, med 40 års tjenestetid bak seg i et av landets mest krevende lensmannsdistrikter, har ført en familietradisjon fra 1844 videre.

stammers rike

til å bøye seg. Da jeg kom ned i Kåfjorddalen, traff jeg på dr. Lien som da vikarierte som distriktslege i Lyngen. Jeg spurte om jeg kunne få følge med ham til Lyngseidet. Med fangene. Selvfølgelig! Da jeg kom ombord, fikk jeg virkelig dagens kost! Vet du hva det var? Svart kaffe og sprit!

Siden måtte jeg tilbake, og fant da skinn av 30—40 stjålne rein. Kjøttet var tatt hånd om av folk i Kåfjorddalen.

Etterpå viste det seg at jeg var blitt virkelig godvenn med de to tyvene, Lauri og Jon. Da jeg senere traff Jon igjen på Lyngseidet, forærte han meg en fin papirkniv han hadde laget. Og Lauri, som hadde vært i Finland og hentet tilbake endel rein som de finske samene hadde stjålet, og som likegodt tok meg en flokk av deres til gjengjeld og derfor måtte til Trondheim på straff, kom til meg og ba meg om å ordne fri reise hjem, ettersom han hadde sonet sine 4—5 måneder. Etterpå var det slutt med tyveriene for hans vedkommende. Han endte som læstadianer.

Jon Valkapå så jeg flere ganger siden. Engang ble jeg oppringt av en sjåfør. Jeg måtte komme og ta vare på en dørgende full fjellfinn. Jeg kom. Der løftet Jon på hodet: — A-iii, lensmann! Kom hit, du! Skal du ha dram?

Det var ikke snakk om å bære nag der i gården.

★

Kunstmaler og spion

Like før krigen hendte det at en tysk kunstmaler om vinteren i tiden mellom jul og februar-markedet hadde gått med en skikjelke fra Karasjok til Kautokeino, til Karesuando, til Kiruna, og retur til Skibotn. En kvinnelig norsk-amerikansk journalist gjorde meg oppmerksom på at her er en mistenkelig tysker på farten. Kanskje en spion.

Jeg tok ham fatt. Holdt det reneste Gestapo-forhør. Holdt på fra i 10-tiden om morgenen til langt over midnatt, ga ham knapt nok fred til å ta mat til seg.

Hans far registrerte de rene ariere i Hamburg fikk jeg vite. Når han selv søkte opp hit, var det for å søke ensomhet. Han hadde drevet finnmarksfiske. Han hadde drevet fiske på Vestlandet. Snakket flytende norsk med litt aksent. Språk var det verste han visste. Han behersket foruten tysk bare engelsk, fransk, finsk, litt russisk, norsk, svensk!

Han fikk beskjed om å komme seg ut av landet.

Maleriene var akkurat slike som en spion ville male dem: En liten idrettsplass. En nokså bra dampskipskai. Noen steiner — en god kanonstilling. Likevel var det umulig å få noe bevis for at han virkelig var spion.

Så kom krigen. Han var blitt pålagt at han skulle melde seg her om han noengang senere kom innen grensene for Lyngen lensmannsdistrikt. Han etterkom anmodningen lenger borte fra. Jeg fikk tilsendt et stykke av en alminnelig brun papirpose, med følgende påskrift: — Im Sicherheitsdienst in Trond-

heim! han befant seg i tjeneste for sikkerhetspolitiet i ubåtbunkerne der i byen. Jeg var glad for at jeg aldri møtte ham igjen.

Joda, jeg ble arrestert i 1943 og avsatt. Du kan si at det var radiolytting jeg ble arrestert for. Lyttingen var imidlertid bare bagateller. Verre hadde det vært om man hadde oppdaget at jeg drev en utstrakt agitasjon blant de tyske soldatene. Men det ble heldigvis aldri oppdaget.

Flere av mine kontakter blant tyskerne ble skutt. Deriblant en løytnant Schmidt, som hadde lånt en radio av meg.

Flyktningerute til Sverige

Som du vet gikk det flyktningerute opp Manndalen over til Sverige under krigen. Da jeg ble avsatt, overtok Hans Marwold. Når han hadde ordre om å undersøke ett eller annet i forbindelse med folk som var i søkelyset, kanskje mistenkt for å være grenseløser, ringte Marwold i forveien til Samuelsen og varslet at nå kom han innover for å få parafin! De mistenkte kom seg unna i tide.

Det var manndalinger som tok hand om Jan Baalsrud i siste — eller skal vi si nest siste? — fase av den berømte flukten som er skildret i «Ni liv». En gang kom det hit til kontoret en anonym anmeldelse av Baalsrud-affæren, og manndalingenes befattning med den. Dette var i Marwolds tid. Men betjent Hans Larsen var her. Han stakk hele skrivelsen i ovnen — slik han på forhånd var blitt anmodet om. Man hadde jo fryktet at denslags kunne komme.

Opphavsmannen var visstnok en viss butikkbetjent, som siden i egenskap av bestyrer for forsyningsnemnda forsynet folk så rikelig med forsyningskort at han — til tross for sin nazisme — måtte flykte. Under flukten omkom han på fjellet. Frøs visstnok i hjel.

Etter krigen, da jeg var klar til å overta som lensmann igjen, fikk jeg overraskende beskjed om å ta ferie. Det begynte å stinke. Jeg fikk undersøke saken. Det viste seg at jeg til England var blitt rapportert som nazist! Departementet som gransket meg kunne bare svare at alle dokumenter — også de etter tyskerne — viste det stikk motsatte. Grunnen til det hele?

En viss ungdomsskolebestyrer — som selv var god patriot og en tid satt inne under krigen — hadde personlig nag til meg. Fordi jeg i krigens første dager etter ordre tvang ham til å innlosjere på skolen to lokalbåt-laster med flyktninger fra Tromsø, da Kringkastingen der var blitt bombet!

Jeg ble gjeninnsett. Omsider.

Drapssak

Inne på Horsnes bodde en husmann ved navn Johan Beck. Han var blant annet pålagt pliktarbeid av gårdeieren. Det gikk ikke bedre enn at husmannen kom til å drepe gårdeierens sønn. Etterpå presenterte Morgenbladet et foto med teksten «Horsnes-morderen». Bildet var av morderens navnebror, den kjente og høyt aktede kjøpmann Johan Beck på Skibotn!

Over til side 60

Scotland Yard slår til

fra side 58

cockney, og som Ron ble så god venn med at han tok sjansen på å rope hvem han var.

Ron var ivrig etter å høre nytt fra hjembyen.

— Vet du hvordan sakene står for kameratene mine i fengsel? Har de sjanse for å slippe ut på prøve snart?

— Mike, jeg aner ikke. Men jeg kan prøve å finne ut et og annet for deg når jeg kommer hjem i september. Jeg var ikke gamle karen da togranet skjedde, og jeg må tilstå at jeg ikke la stor vekt på det dengang.

— Herregud, du får meg til å føle meg gammel! Er du klar over at det er nesten nøyaktig ti år siden vi gjorde den jobben? For meg virker det stadig som det var i går!

— Jeg husker togranet, men jeg var bare ni år den gangen, og jeg la ikke merke til navnene, bortsett fra ditt, fordi du ikke ble tatt etter flukten.

Biggs forklarte sin unge venn, Constantine Benckendorf, sannheten om hva som skjedde under togranet, og at lokomotivføreren Mills ikke døde som følge av sine skader — slik også Benckendorf hadde trodd.

På sin side lovet Benckendorf å finne ut alt han kunne, og også lete etter en pålitelig journalist som kunne skrive Rons egen beretning. På det vis kunne Ron i alle fall skaffe seg skikkelige honorar og leve videre i noen år til, hvis han ikke ble hektet.

Constantine Benckendorf begynte ved juletid 1973 å lete etter en journalist som kunne påta seg den delikate jobben, samtidig skrev enkelte aviser at det var muligheter for at enkelte av togranerne ville bli sløppet ut på prøve etter å ha sonet ti av de trede år lange dommene.

I julehelgen ble Constantine invitert i et selskap i Battersea, til et av nabohusene. Det var jeg som var naboen. Det tok ikke lang tid før samtalen kom inn på Brasil, hvor min far hadde tilbrakt 44 år av sitt liv, som kvegfarmar. Constantine hadde reist rundt i Sør-Amerika et års tid, og kom plutselig på at jeg arbeidet som journalist.

I løpet av kvelden satte han meg inn i sin hemmelighet.

Barn en løsning?

I Rio hadde Ronald Biggs nå ropet sin identitet for flere personer, blant dem Scott Johnson. For de fleste var togranet en sak som tilhørte fortiden, og som de ikke syntes var så veldig interessant lenger.

Men de hadde endel råd å gi ham. Scott mente at det beste var å gjøre Raimunda gravid. Etter landets lov kunne han ikke utvises dersom han var far til et brasiliansk barn, forklarte Scott.

Ron lo, men ble snart alvorlig. — Jeg er redd det ville gjøre livet mitt enda mere komplisert. Hun har hatt en abort allerede. Det er hardt nok å leve med henne uten barn, skjønt jeg jo egentlig er glad i barn selv.

Etter adskillige forgjeves forsøk lyktes det Constantine og meg å komme i kontakt med Biggs på telefonen i hans leilighet i Rio tidlig i januar 1974. Jeg ble forbauset over den merkelige aksenten han med tiden hadde lagt seg til.

Vi hadde en kort samtale, og det tok meg ikke lang tid å bli overbevist om at dette var den virkelige Biggs. For likevel å legge fram det avgjørende bevis for mine overordnede, ba jeg ham om å sende et sett fingeravtrykk. Jeg påsto at Daily Express hadde kopier av dem i sine arkiver. Hvis han gikk med på dette, følte jeg meg overbevist om at min redaktør, Ian McColl, ikke ville nøle med å sende meg til Brasil. Selvsagt hadde ikke Daily Express noen slike fingeravtrykk, de fantes bare i Scotland Yard. Men jeg visste at det ad omveier gikk an å sjekke opp avtrykkene uten dermed å varsle politiet. Dessuten ville Biggs' villighet til å sende avtrykkene være godt nok bevis i seg selv på at han var en av togranerne.

Tre dager etterpå kom fingeravtrykkene fra Rio — på et ark skrivepapir med et tog som vignett, og med Rons karakteristiske påskrift:

«Kanskje ikke det beste sett avtrykk som er tatt av meg, men sikkert like godt som det man fant på Monopolspillet.»

Som kjent var det disse avtrykkene fra Leatherslade Ron i sin tid ble dømt på. Jeg overlot redaktøren fingeravtrykkene, og vi diskuterte i det vide og det brede hvordan jeg skulle gripe historien an. Vi ble enige om at jeg nok en gang skulle ringe til Biggs, for at også vår nyhetsredaktør, Brian Hitchen, kunne stille visse spørsmål og overbevise seg om at mannen i Rio ikke bløffet. Dette ble gjort, den 24. januar 1974, og nok en gang var alle svarene overbevisende.

Når man har med forbrytere i utlandet å gjøre, finnes det alltid et juridisk tvilsspørsmål om hvorvidt redaktøren er forpliktet til å underrette politiet om hvor vedkommende befinner seg. Når en avis kontakter en ettersøkt forbryter på engelsk område, har man intet valg — redaktøren er rettslig forpliktet til å underrette Scotland Yard.

Jeg gjorde det helt klart overfor min redaktør at det ikke kunne bli tale om å anmelde Biggs, hvis han ikke selv ba om å få melde seg. Det var nemlig en av de ting jeg hadde drøftet med Biggs i telefonen, og vi var blitt enige om å snakke videre om det når jeg kom til Rio.

Mitt forslag var derfor at jeg skulle få snakke med Biggs i en uke eller to og fastslå hans identitet utenfor enhver tvil, før vi underrettet politiet om hva vi akte å publisere. Biggs måtte selv få avgjøre hva han ville gjøre. Bare på denne måten kunne vi opprettholde Biggs' tillit, sa jeg.

Et farlig besøk

Da vi gikk ut av flyet i Rios lufthavn, slo varmen og fuktigheten imot oss som i et tyrkisk bad. Den 30. januar 1974 var en av de varmeste dager det året i Brasil. Mine ledsagere var Constantine Benckendorf og fotografen Bill Lovelace. Vi tok inn på Hotel Trocadero. Jeg hadde såvidt åpnet kufferten da det banket på døren. Constantine åpnet den.

— Hei, Mike, står til? Kom her og hils på Colin og Bill!

Biggs var solbrent og slank, og liknet ikke på de bildene jeg hadde sett av ham. Han var høyere enn jeg hadde trodd, enda han lutet svakt. Men det man aller først la merke til var de intense, blå øynene. Venninnen Lucia kom sammen med ham.

Vi snakket lenge om det hensiktsmessige i at han meldte seg selv til politiet for å «gjøre opp». Jeg sa at bare han selv kunne ta den vanskelige avgjørelsen, men at den alminnelige oppfatning i England akkurat da var at de andre togranerne trolig ville bli løslatt på prøve i løpet av et års tid.

Vi ble enige om én ting: At Biggs skulle ringe Charmian i Australia og drøfte saken med henne før han tok noen som helst beslutning. I dag vet jeg at Charmian ville ha rådet ham fra noe slikt, men begivenhetene skjedde så fort at det ikke ble tid til noen telefonsamtale.

— Jeg er trett av å være på flukt, Colin. Jeg vil at ungene skal fullføre skolegangen i Australia. Jeg vil ikke at de skal rives løs fra hva de har der for å reise halve jorden rundt og besøke meg. Det er ikke riktig, hverken mot dem eller mot Charmian. Hun gjør seg ferdig med universitetsutdannelsen, og får seg en fin jobb. Hvordan hun har klart det, kommer jeg aldri til å fatte, men slik er det.

Fredag morgen, den 1. februar 1974, kom Biggs til hotellet vårt ved tiden, etter å ha tilbrakt natten sammen med Lucia i hennes foreldres hjem utenfor byen. Så hadde han tatt seg en tur i leiligheten for å «berolige» Raimunda, som var kommet tilbake til Rio.

Vi satte oss i Constantines rom, for at jeg kunne fortsette lydåndopptakene med ham, etter først å ha tatt noen bilder av Ron og Lucia sammen på stranden. Ron satt på gulvet ved siden av båndspilleren, og vi hadde fått et brett med kalde drinker.

Akkurat idet vi skulle ta fatt, banket det på døren. Vanligvis pleide betjeningen å gi oss et signal på telefonen før de slapp opp gjester, så vi lurte litt på hvem dette kunne være.

Constantine åpnet døren, og jeg så straks en hel gruppe mennesker stå utenfor. En høy kar trengte seg fram. Han var nærmere 1,90 lang, hadde en tynn mustasje, og gikk i tropedress. Han svettet.

— Hyggelig å se deg igjen, Ronnie. Du burde huske meg, selv om det er lenge siden! Mannen som snakket var overbetjent Jack Slipper fra Scotland Yard.

(Forts. neste uke)

Lensmann i tre stammers rike

fra side 51

Husmannen hadde en tid før mordet vært i skogen og hugget litt ved — uten lov fra gårdeieren. Denne gikk til sorenskriveren og ville ha dom for at husmannen skulle kastes ut. Det kom anmeldelse hit, brev om at husmannen måtte bli arrestert. Men dette var på lørdag. Jeg hadde vært på tjenestereise, kom sent hjem, og gikk ikke innom kontoret. Dermed ble det ingen arrestasjon øyeblikkelig.

Like etterpå fikk jeg brev om at gårdeierens sønn var blitt drept. Og jeg fikk senere høre at egentlig var det jeg som var morderen, siden jeg ikke hadde arrestert husmannen da jeg burde ha gjort det.

Nå måtte han imidlertid arresteres. Jeg dro innover og hadde med meg Emil Larsen og Ludvig Gamst.

Det viste seg at den drepte hadde kommet gående på Salmeneset sammen med en jente. Begge var livredde for den fæle husmannen, som hilste dem slik skikkelige folk pleier: — God kveld! — A, er det du, din satan! lød svaret. — Men da tok kvensinnet meg, forklarte drapsmannen senere, — og da stakk jeg kniven i ham!

Arrestasjonen gikk greit. Johan Beck hadde vært livredd for hevnen, og var sjelglad da jeg kom og arresterte ham.

Jeg måtte postere to mann til beskyttelse for drapsmannens kone, som var blitt truet på livet — hvis jeg ikke arresterte henne også! Det siste nektet jeg selvfølgelig. Men beskyldningen om at jeg var den indirekte årsak til mordet, førte til at jeg ble rettslig avhørt. Saken gikk helt til departementet.

295 000 planter

— Skogplantingen begynte jeg med i 30-årene. Noe hadde min far plantet før. Men jeg har plantet til omlag 700 dekar. 295 000 planter. Vel, det er ikke jeg som har satt ut alle plantene. Men det er jeg som har organisert det.

Lensmannsskogen, som jeg nå kan sende 15 kuller tommer til sagbruket fra, er utvilsomt blitt velsignet av mange. Kanskje særlig unge, som ikke interesserer seg mest for skogplanting. Selv oppe i ekkornredene kan man finne de utroligste ting som indikerer det! En annen ting er at jeg har vært fast leverandør av juletrær til distriktet — ja, tilmed til Tromsø.

Da jeg ble overrakt Kongens gull, sa fylkesmannen blant annet omtrent dette: — Vi var nok av og til litt forarget på deg, Rivertz, fordi du stundom syntes å være mot myndighetene — med folket. Men det tør jeg trygt si, at det kommer ikke en slik lensmann i Lyngen mer som du. Og det kommer ikke mer slike lensmenn i Troms fylke som de gamle lensmennene!

Vet du hvorfor han hadde rett? Fordi vi var lensmenn. Men de nye er politibetjenter. ■

Krigen mot dyrene

fra side 56

Den foregår i den endeløse, tørre ødemarken i det nordlige Kenya. I den stikkende bushen ferdes små, lydlose grupper av menn med lett oppakning, bare en liten bylt rundt livet og en kniv og en kraftig rifle.

Før jaktet de mest på leoparden og andre store katter. Der har de vunnet krigen allerede, ser det ut til. Da den amerikanske fjernsynsserien «Born Free» (Født fri), bygd på Joy Adamsons berømte bøker om løver, skulle filmes i Kenya, måtte man innføre løveunger fra California.

I dag er det elefantens, landjordens største innvåner, som er det ettertraktede bytte. Ikke på grunn av den veldige kjøttmassen, det er de grå lange støttene som er elefantens skjebne. Av og til finner oppsynsfolk store flokker nedslaktede elefanter som ligger like hele, bortsett fra to blodige hull i hodet.

Herskerklassen skor seg på rovjakten

Jegerne er fattige mennesker, og en kan ikke undres over at de er ivrige. På